

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Előzetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1.50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4.50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-ter 1.

TELEFON 200.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Feladós szerkesztő és lapfőigazgató: Beranyai Lajos.

Nem csalódtak önk.

v. b. t. urak, akik annak idején a kultura, a művelődés szent templomának állították oda a színházat azon a szubvenciót megszavazó közgyűlésen.

Milyen izzó, milyen heves volt a hangulat, a szinpathia, a színház védésében, a barbárság, a kulturátlanság emlégetése és röpitése azok felé, kik olyan merészek valának, hogy meg merték bolygatni az előadások erkölcsi tartalmának kifogásolható kinövésseit.

Oh mily izzó, mily forró volt a hangulat! Utána jött egy csomó cikk, tárcá, a polemia fegyverei fényesen csillogtak és még jobban megmagyarázták, hogy milyen nagy kulturális tényező az a színház, milyen szentély az a Thalia temploma, mennyire vétenek a kultura nagy javai ellen azok, kik nem átalják ettől a kultúrembernek igényességétől megtagadni a segítségét.

És megszavaztuk. Büszkék voltunk arra, hogy, ha bár nyaktörő utakon járunk, romlott tüdővel tengernyi port szívunk is, de kultúremberek vagyunk. Büszkén dagadó kebellet álltunk és városunk sok maradiságán bámuló idegen elé, hisz tudtuk, hogy nincs az a földi teremtmény, aki bennünket kulturátlannak merne nevezni. Annak ugyan odaállítjuk az orra elé azt a közgyűlési határozatot. A háboru sok baja, ezer keserve között is tudtuk, mi a becsület, mert megadtuk, amivel a kulturának tartozánk.

Azután, hogy hogyan ne, annak „a rossz máju” idegennek kedve kerekedett arra, hogy megnézze azt a színházat, mely szent, mely kulturát termel, mely... stb. stb. mint azt olyan szépen elmondották azon a közgyűlésen.

Épen jutalomjáték volt. A téma kulturátság. Címe Szentházaság. Annyira tele volt kulturával, hogy a mi idegenünk is úgy tett, mint az az egy pár fiatal leányos család,

összeszedelőzködött és szidta azt a kulturát, melyet ott terjesztettek. Meg is mondotta kritikáját — jó, hogy nem v. b. t., mert ha közgyűlésen merészkedett volna ilyesmiket hangoztatni, menten felszabdalják.

Én pedig csak annyit kérdelek azoktól, akik fényesen bizonyították a színház nagy hivatását (mit különben senki nem tagadott) *mit értenek tulajdonképpen kulturális hivatás alatt*. Mert látunk a színházban kulturát, látunk hivatását kisugárzó előadásokat, de látunk piszkosságot is, halunk elég bőven káromkodást is. — Ezen utóbbiak talán még se a kultura produktumai?

Hát akkor kár volt olyan nagyon hevesen magyarázgatni azon a közgyűlésen nekünk, hogy mi a színház és hogy milyen nagy tényezője, a kulturális hajladásnak. Mi megértettük, de amott — úgy látszik — nem értették meg. Nagy úri tempónként, keserves adónkból adott adományunkért, annyit talán megérdemlünk, hogy érthetően magyarázzák meg nekik.

Spektátor.

Háboru.

Csapataink

az orosz front egy részén ellenoffenzívába mentek át. Román jelentések szerint a Dnyeszter mentén, ahol már hetek óta élénkbb a harci tevékenység, a magyar és az osztrák csapatok mentek át támadásba. Az oroszok minden erejüket most erre a frontra vetik, hogy ellenoffenzíváknak valamennyire ellenállani tudjanak. Ezenkívül az oroszok rég bevált módszerrel, a hazugsággal igyekeznek defenzívát kifejtetni. A legutóbbi orosz jelentések csak úgy hemzsegnek a hazugságoktól. A sikerekről és a Dnyeszter mentén való további előnyomulásról beszélnek, noha a Dnyesztertől délre még nyomuk sincs az oroszoknak, ellenkezőleg néhány szakaszon kénytelenek voltak Zalesciki irányába észak felé húzódní. Oroszország ujabban Bulgáriát is fenyegeti. Allitól az orosz hajók indultak el Bulgária felé. A hajók Odesszá-

ból keltek utra, vízi repülőgépeket vittek magukkal, amelyeknek az volna a küldetésük, hogy Burgast és más bolgár kikötő városokat bombázzanak. Az oroszok már tettek egy ízben ily kísérletet, de az gyalázatos kudarcukkal végződött.

Olasz harctér.

Tegnap a harc vonal több helyen heves harc folyt. A görzi hídfőnél csapataink a Podgora-magaslat északi része előtt egész ellenséges állást elfoglaltak. Itt 525 olasz közte 13 tisztet fogtak el.

A tiroli harc vonalon csak mérsékelt tüzérségi harcok folytak.

Városi közgyűlés.

Miután a háboru karjai a közgyűlés tárgyaig elérték s a legérdeklődőbb városatyák, a harc-keverők csukaszürkébe bújtatva a vásártéren féljobboznak, félballoznak, egy egyszerű káplár parancsára szó nélkül hasra vágódnak és szó nélkül megfutamodnak a közgyűlésen kitölti a bekeség. Csont, rend, egyértelműség uralkodik minden kérdésben. A tanács indítványoz, valamelyik nagyon beszéli óhajtó aya kiadja a mondanivalóját, hogy az esetleg az oldalán ki ne bujjon, a közgyűlés megállgatja és szavaznak mint a karikacsapás. Istenem! mekkora háboruságok voltak a béke időben, ugy hajba kaptak, milyen kócosra tépték egymás frizuráját, hogy verték — csepülték egymást, milyen páros és páratlan viaskodások voltak, csak úgy szikráztak bele a szemek és csak úgy rekedtek bele a torkok! Mit adott volna a mi elnöklő főispánunk akkor, ha egy káplár háborus hatalmával birt volna:

— Hátra arc! Hasra! Irány az ajtó! fuss!

Mindezen jók elérésére a háborunak kellett elkövetkeznie.

Meg is dicsérte az elnök a közgyűlést, mint a jó engedelmes pübi, megismogatta a sima haját, a pofikáját megveregette, cukrot nem adott ugyan neki, de oda gondolta, sőt lehet, hogy legközelebb el is hozza.

És még mondja valaki, hogy a háborunak nincsenek előnyei.

A közgyűlés lefolyása egyébként a következő volt:

Elnök: Széchenyi Viktor gróf főispán.

Előadók: a városi tanácsnokok.

Jegyzők: Farkas Sándor és

Csitári G. Emil dr.

Jegyzőkönyvhitelestítők: Kovács

Á. Sándor és Borchert Jenő dr.

Jegyzőkönyvhitelestítés: április

3-án, d. u. 3 órakor.

A lepközzelebbi közgyűlés április 28 d. u. 3 órakor.

A közgyűlés a következőképp folyt le.

A spóroló bizottság

több közgyűlési tárgy levételét kérte, hogy megégszter megtárgyalhassa. Kerekes Lajos dr. főjegyző igen szépen megokolt beszédben arra kérte a közgyűlést, hogy a spóroló bizottság hatáskörét állapítsa meg szorosabban, hogy mely ügyek tartoznak hozzá és melyek nem. Sokszor elégséges ok nélkül maradnak vissza a egyes ügyek, máskor pedig a spóroló bizottság nem indokolja meg a határozatait s így a tanács nem tudja magát mihez tartani. A közgyűlés szó nélkül magáévá tette. Kerekes Lajos dr. előterjesztését.

Kenyérsütőde

Grósz Bernát indítványt tesz, hogy a város állison fel egy városi pékműhelyt, amelyben a szegény nép számára barna kenyert olcsón lehetne előállítani. Az indítványt kiadták a közlélezési bizottságnak.

A polgármesteri

jelentést tudomásul vették. Elek Gyula érdeklődött a jéggyár iránt. A polgármester jelezte, hogy a jéggyárat a város saját kezelésébe veszi, mert olyan jövedelmező üzletnek tartja, hogy abból nagy haszna lesz a városnak. A kereslet már ma olyan nagy, hogy kielégíteni se képesek.

Pető Miksa

lemondott az ipariskola biz. tagságról. A közgyűlés-helyébe Haryanak Antalt választotta meg.

A vízvezeték

munkálatairól elkészült a végleges számolás a Bernstein-Káldor-Becsey céggel. A cég kezdetben 55 ezer kor. követelést támasztott, amit aztán hosszas tárgyalások után 37 ezer koronára szorítottak le. Péntes Imre kifogásolta, hogy a vízvezeték kutak körül levő kövezés nem szabályszerűen, sőt sok helyen rosszul készült el. Ezt teljesen jókarba hozni a vállalkozónak kellett volna. Winkler Vilmos főmérnök nem állítja ugyan, hogy a kövezés egészen jó, azonban most sokkal nagyobb területen is olyan

olcsó munkaerővel készítik meg, hogy a nagy küzdelmek után el-készített végleszámolást ezért nem tanácsos megdolgatni. A közgyűlés ebbe belenyugodott.

A Ferenc József-tér rendezését a lapunkban ismertetett mód szerint a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette. Az előirányzott költség: 3300 kor. tulajdonképpen a Széchényi-u. rendezésére volt számván, azonban a főispán tárgyalásokat folytatott a miniszteriumban az iránt, hogy az átkelő utakat (amelyek az osztagutakat a városon keresztül összekötik) az állam is segít jókarban tartani — tehát ezekre a költségekre nem lesz szükség. A 3300 koronából nemcsak a Ferenc József-tér, hanem a Pirosláma-u. és az Alaghy Dezső-u. is renbehozható.

Illemhelyek.

Régi óhaja a városnak, hogy illemhelyeket is létesítsenek. Winkler Vilmos főmérnök egy hely felállítására (a Rákóczi-uton a Bank-utcával szemben) 3000 koronát kér. Eddig is voltak illemhelyek (Közbeszólás — De le-voltak zárva), le kellett zárni, mert nem volt, aki tisztán tartotta volna. Ezt csak vízvezetékkel lehet eszközölni s állandó felügyelet mellett. Kovács A. Sándor (Felkiállítások: — A Palotavárosi atyja, a palotavárosiaknak két illemhelyet. Nagy-derűtség.) Kéri, hogy a Simortéren is állítsanak fel ilyen helyet. Lesznek most olyan asszonyok, akiket bele lehet oda ültetni hivatalba s kényerkeresetthez jutnak (Derűtség) a költ-

ségek kikerülnek a felügyeleti díjakból. Winkler Vilmos főmérnök megmagyarázza, hogy egyelőre próbákép egyt állítanak fel s ha ez beválik, többet. Ebbe Kovács A. Sándor is belenyugodott.

Borchert Jenő dr.

azt kérte, hogy engedje el a város neki a háza előtt készült csatornázási díj egy részét. O tévedésből írta alá (derűtség) a hozzájárulást, nem tudván, hogy edesatyja 1874-ben a saját költségén boltoztatta be a háza előtt a csatornát. A közgyűlés nem engedte el Borchert Jenőnek a hozzájárulást.

Az új árvaház

tervezését Bory és Fábian mérnöknek kiutalták 3000 K, tervezési díjat.

Háborus segély,

A város minden tisztviselőjének, tanítójának és alkalmazottjának megszavazták a háborus pótlókat, kivéve a plebánosokat Kovács A. Sándor indítványára nem óhajtották ebben részesíteni.

Aszfaltozás.

A Kégl- és Jókai utcák aszfaltozását a közgyűlés átvette.

A közgyűlés 5 órakor véget ért.

Köhögés és rekedtség ellen

a legjobbnak bizonyult háziszser a dr. STÖRK-féle komprimált mell-pasztilla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerárában, Székesfehérvár, Varosháztér.

Hogyan élnek Németországban?

Az alábbi — ha úgy tetszik, komikus, ha másként vesszük, vérforraló — néhány adat felsorolása nem akar speciális tetemrehívás lenni senki ellen. Magyarországon cenzura van, sokszoros cenzura. Többszörös, mintsem az ember gondolná. Például, ha az itt következőkből arra a gondolatra merénk jönni, hogy valahogyan a termelők hibásak Magyarországon, holnap a Felsőváros felől szakad egy villámokkal terhes felhő árva fejemre. Ha azt mondom, hogy a közvetítő kereskedelem az oka annak, hogy már-már éhen halunk, akkor az antiszemitizmus gyanujába keveredem. Ha pedig azt vélünk, hogy Tisza István és kapcsolt részei az oka annak, hogy nálunk nem úgy van, mint Németországban, az ügyességgel gyűlik meg a bajom. Azért nem vádolok senkit, csak Magyarországot szegény fogyasztó millióit: miért élnek olyan drágán, ahogyan élnek; de itt is tartózkodom, a részletes, keserítő összehasonlítástól s csak néhány adatot közlök arról, hogyan élnek ma, a háboru huszonegyedik hónapjában Németországban. És teszem ezt a javítás minden szándéka, a javulás minden reménye nélkül. Ugyis hiába lenne mindkettő.

A múlt hetekben egy fehérvári uriember járt künn Németországban. Nem egészen kéthetes tar-

tózkodásáról rendkívül érdekes dolgokat beszél. Élvezet hallgatni.

Elmondja például, hogy Németország, ha szenved is, de nem nyög a háboru súlyos megpróbáltatásai alatt és jobban, mint valaha, bizik igazságos, szent ügyének végső győzelmében. Az ellenkezőre nem is gondol. Tudja, mi a kötelessége és azt rendületlenül teljesíti.

A kémekek szemben nagyon óvatos. Lépten-nyomon találkozik az ember errevonatkozó figyelmeztetésekkel. De ezek — talán azért, mert értelmesebb olvasókra számítanak, vagy azért, mert kibocsátóik kevésbé szószátyárok — cseppet sem hasonlítanak azokhoz a kukliprédikációszerű hozszoz elmefutatókhoz, melyekkel mi például a mi vasutainkon találkozunk. Pár szó, de mindenki megérti és ahhoz tartja magát. Ennyi az egész:

Soldaten! Vorsicht bei Gespräch! Spionengefahr!

No, de nem erről akarok beszélni.

A mi uriemberünk Münchenben jártában a Central Hotelban lakott egy kifogástalan, világos, tágas elsőemeleti szobában. Fizetett érte egy napra (mindent, még a reggelit is — két csésze kávé, vaj, méz, két hadiszemle — beleszámítva) 3:50 Márkát.

Sajnos, az ebédszámilaját nem hozta magával, de a vacsoráról szólót igen. Láttam, olvastam. Szórol-szóra így hangzik:

TÁRCA.

A 16—20 éves intelligens ifjak édesanyja.

Irta: (py.)

Gondolkodom a jövőről. Milyenek lesznek a jövő férfiai? A gyermek a férfiu atyja" vagyis a gyermek jelleme kezdete és csirája a későbbi férfikornak. A jövő magvát tehát most vetik a fejlődő gyermekek lelkebe.

Minden szülfendő gyermek, írja Maeterlinck, egy lépést hoz magával a társadalom jövendő fejlődéséből. Milyen irányú lesz e lépés? A lépés irányát jórészt az adja meg, ki a gyermeket fizikailag lélni tanítja: az édesanya. Ezek nevét az újság nem hordozza, arcképeiknek nincs arcképcsarnoka, a jövőnek legigazibb napszámosa mégis az édesanya. A „Von Mächen zur Frau” szerzője írja, kinek könyve négy év alatt huszonnolcezer példányban terjedt el a német nők között: „Az anya lelkeben nincsen és gazdagodik a gyermek, az anya adja meg a gyermeknek bizonyos főkig a minősültséget s ezért a né-

pek és nemzetek sorsa szorosan össze van szöve a anyasággal. Anyákat nevelni annyi, mint a társadalmat, népet, emberiséget nevelni. Az anya a jövőkor bölcsője és — tekintye a sok áldozatot, amit az anya hoz — ottár, melyen az emberiség javáért mutatják be folyton áldozat”.

Akarjuk tudni, milyenek lesznek a jövőkor férfiai? Utca, mozi, iskola, színház, irodalom mind belejátszik, de elsősorban mégis attól függ milyen a mai kor édesanyja. Hisz utca, színház, irodalom stb. csak oly mértékben folynak be a gyermek fejlődésére, amely mértékben az édesanya befolygni engedi és amennyiben az anyák ezen gyermekrontó befolyásokkal társadalmilag nem szállnak szemben.

Milyen legyen a mai kor édesanyja?

Legyen benne teljesen kinevelt nőiség: 1.) Mert csak igaz nőiséggel bíró anyák foglalkoznak egész lélekkel gyermekeikkel. Megfontolandók Clark Edének a férfimódra nevelt amerikai nőkről írt sorai: „Ezek a lányok képtelenek lesznek anyaságra; ha ezt a nevelési rendszert még 50 éven át folytatjuk akkor a külföldről importálhatunk nőket”.

A nőiséget Foerster így írja le: „A nő természeté nem elvont, hanem konkrét munkára vonzza, arra, amit Ruskin a végtelenül változatos és végtelenül sokféleképen alkalmazkodó segítségnyújtás szellemének mond; azért egész erejét arra kell összpontosítania, hogy azokat a hivatásokat képezze ki, amelyek ugyszólván kitágított anyagot és testvériséget képviselnek.” Ruschek így mondja: „Elni másokért s mások boldogságában megtalálni önmagát.” Segítségnyújtás szelleme, önmagát elleledő, másokat boldogítani vágyó lelküket, mint természeti hajlam, mint a nő boldogságának is létalapja megérteti velünk: csak igaz nőiséggel bíró anyának van kedve s kitartása a nevelés egyhangu, apró, névtelen munkájához. 2) Csak az ily nőknek van érzékek a neveléshez. 3) Mert az ily női egyéniségek varázserővel bírnak főleg a felnőttébb ifjura, mely varázserőt az édesanyához való ösztönszerű ragaszkodás még erősít!

Az igazi nőiségnek varázshatása a fejlődő férfilelkültre lélektani tény: a tapasztalat bizonyítja — a férfilelek tudja, hogy így van. A kivirágzott nőiségnek valóságos illata van, mely az édesanyánál, kihez vér s ösztön köteleke fűz, úgy hat mint a nap,

mely rügyeket fakaszt. Az édesanya nőiségének hatása az ifju lelkében: a pszichologiai integráció, a lelki kiegészülés. Igaz férfiaság nem jön létre a nőiség befolyása nélkül. „Amint a kultúra kifejezése az örök nőiség kiigazosítása — nélkül meggyévesedik — és romboló egy oldalúságba fullad, ugyanugy elfajulnak a női lelki-erők ha kiegészítésben nem részesülnek férfiu elv részéről” (Foerster.) Hasonlóképpen P. Rössler: „A nő önállóságot kap... A férfi durvaság elveszti élet annélkül, hogy akaratereje csökkenne — és ezt lsten akarta így, mikor férfiva s nővé teremtette az embert.”

Az édes anyai ideált kettő alkotja: az anyai szeretet és a nőiség. Az anyai szeretet szinte ösztönszerűen fakad a gyermekkel együtt az édesanyában. A nőiség azonban nem önmagától fejlődik — olyan mint a szónoki-képesség, zeneitelhetőség: bár belső természeti hivatottság, bár a természetből fakad, mégis öntudatosan kell nevelni.

Legyen másodsorú teljes, önálló, bátor, szellemileg képzett egyéniség. Vagyis legyen nagyműveltségű, hogy a fejlődő fiugyermeknek inponáljon tudjon. Ismerje a világot, életét, elsősorban pedig az életművészetét és ne legyen

SÖVEGJARTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különlőféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők-ből. Ágy- és asztalterítők, szünyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ szabott árak.

Kraftbrühe mit backebenen Erbsen.
Mastochsfilet.
Rosenkohl und Bratkartoffel.
Käse oder Obst.

Az ára 1-30 márká.

Tehát: kapott ezért a pénzért egy becsületes levest, pompás, hizottkórsültet a hozzátartozókkal, és egy darab sajtot, illetőleg gyümölcsöt.

Egyszer egy hatalmas szellet rostélyost evett. Mellette óriási tálcán tíz rekeszbe gondosan, szépen szervírozva tizféle garníringot. Próbálta elsorolni. Idei zöld borsó, káposzta, krumpli, rizs, makaróni, áfonya, almaziré, gomba, vörösrépa. A tizedikre nem emlékszik.

Fizetett érte 1-20 márkát.

Minden üzlet ajtaján ki vannak írva az összes árak. Ime pár adat. A borjúhús fontja: eleje 1-45, hátulja 1-50 márká. A vajjegyek kibocsátásának előestéjén egy kilo vaj ára 3-60 márká volt.

S mindez és ehhez hasonlók abban az országban, mely nem agrárállam, mely élelmiszerekben nagy importra szorul Magyarországból, Schweizből, Romániából, Dániából!

Mint afféle praktikus ember, vet Lipcsében egy pár elsőrangú cipőt. Láttam. A lábám volt. Kifogástanal az alakja, puha, a bőre, kényelmes és oly erős, hogy bátran el lehet venni a Doberdó szikláira. Huszonegy márkát adott érte. Olcsóbbat, de szintén bőrből és nem rongyból meg papirosból, lehet venni tizenkét márkáért.

Nem folytatom tovább, mert lecsuknak látásért. S csak azt fűzöm hozzá, hogy Magyarorszá-

szüklátokom, kiskorom, nívégházban férfi számára nevelt baba. Legyen életrevaló és önálló egyéniség. Mert hogyan nevelni gyermekét nagykorúvá, ki maga meg kiskorú? Hogy készíti elő az életre, ha az életet s világot maga sem ismeri? A 15—18 éves fiúgyermek milyen könnyen elintézi anyját: mama, ön ezt nem érti. S igaza van, a mama nem érti és ép ezért jogos szívének minden igyekezete kárba vész. Az édesanya nevelői munkájára is áll Foerster szava: „Csak a szabad és kifejtett egyéniség tud szellemileg és erkölcsileg helytállani a magasabb szociális munkában.“ A nevelés pedig a legmagasabb szociális munka.

Az önálló, bátor egyéniség korántsem ellentéte a nőiességnék. Csak ma divat, hogy a bátor, erős egyéniség fölirtal a nőiesség leki-csinylésével, férfi allúrokkal igyekszik eltitkolni nőiessége kedves vonásait, azt a zománcot, mellyel nőiessége őt bevonja. Bár másrésről meg a szellemi kiképzés, az önállóság nevelése mellett tényleg sokan elfeledik vagy nem tartják szükségesnek nőiességük kiképzését: s ezért bár szellemileg képzett, erős, bátor, de nem teljes egyéniségek. S ezáltal kevésbé előnyös típusai lesznek az erős, bátor, önálló női-e gyéniségnék.

Harmadszor éljen az anya bizalmas barátságban felnőtt fiával.

gon a háboru után jó lesz talpára állnia minden becsületes embernek. Hogy ne legyen ez az ország törvényileg szabadalmazott brigantín hazája. Hogy legyen több tisztesség, becsület, erkölcs, megértés a Kárpátok tövében. Hogy ne legyen Arpád földje a szabadsákmányolás eldorádója, hogy ne lásson ebben az országban minden néposztály ellenséget a másikban. Mert ha minden úgy marad—nálunk a háboru után mint most van, vagy úgy, mint volt a háboru előtt, akkor kár minden csepp vérért, mely ezért az országért a Kárpátokban, a Stripa mellett, meg a Doberdón elfolyt és elfolyik.

A parasztnak értelmesebbnek, haladóbbnak, az iparosnak józannabbnak, tanultabbnak és iparkodóbbnak, a kereskedőnek tisztességesebbnek, az urnak néppel-törődőbbnek, szerényebbnek, tartalmasabbnak, a közigazgatásnak lelkiismeretesebbnek, a papságnak szorgalmasabbnak, a tanító munkájának melyebbenjárónak kell lennie. No és a kormányoknak? — Ennek a bölcsőjét kell meggigazítani!

Meglesz?!

???

Krix.

— Ujitas a női reform-fűzők tere; gyári lerakatot sikerült szerezenem oly higienikus „Radium” reform-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Radium” fűzőt tessenék kérni! Egyedül elarusítás egész meggyére Vermes Frigyesnél. Blous-ujdonságok állandó rak-tára.

Végtelen értékű az ifju válságos éveiben az ilyenmü bizalmasság. E bizalmasság csak akkor fejlődik ki, ha már a fiatal korban kezdődik, ha kölcsönös, ha az anya nem feleli el, hogy gyermeke már felnőtt, bizonyos önállóság jár neki — és hogy ő abban a korban, melyben most gyermeke van, talán már édesanyja volt. Engedje, hogy életét bizonyos mértékben önállóan élje, ne tartsa kiskorunkat, hisz barátjává tette — de bizalmas beszélgetéseivel legyen mindig mellette, tanítsa repülni úgy, mint a madár fiókjáét repülni tanítja. Igyekezzék visszahelyezkedni fiatalabb éveibe, hogy megértse fia vágyait, terveit, gondolatait. Nem parancsokkal nevelni, hanem beszélgetéssel gondolkodását irányítani.

Schiller énekl: „Az Egvház, Isten e szülőtte sem ismer felségesebbet, mint az anyát fiával.“ Ez csak úgy lehet, ha az anya szellemileg magasán áll, az élet-közelmek között önálló, erős és teljes egyéniség és ha felnőtt fiának barátja. Csak ily önálló, bátor és fejlett egyénektől várhatjuk, hogy társadalmilag együttesen is küzdeni fognak minden ellen, ami a gyermek nevelése érdekeivel ellenkezik. De ha az anya fejlett egyéniségét nem aranyozza be az igazi nőesség: „papírvirág, melynek nincsen illata, ékszer, melynek

HIREK.

— Levélzáró bélyegek a dr. Prohászka Ottokár hadiárvaháza. A hadiárvaház országos bizottsága szép kivitelü levélzáróbélyegeket készített 2 és 10 fillér értékben, amelyeknek jövedelme szintén a dr. Prohászka Ottokár hadiárvaház alapot fogja gyarapítani. A bizottság a levélzáró bélyegekből nagyobb mennyiséget küldött a Fejérmegyei Naplóhoz elarusításra s mi biztosra vesszük, hogy el fog fogyni. A mi lelkes közönségünk ezután kizárólag ilyen levélzáró bélyegeket fog használni. Ugy egyeseknek, mint üzleteknek a legnagyobb sikerrel adunk át elarusításra. és a Fejérmegyei Napló szerkesztőségében is kapható. Ezzel a csekélységgel is iparkodunk leróni kötelességünket a hadiárvák iránt.

— Vöröskereszt kitüntetés. Szekefi Ignác egyházmegyének papját, a budai Szent-Imre kollegium prefektusát a napokban a Vöröskereszt másodosztályu díszjelvényével tüntették ki. Szekefi Ignác, bár katonai szolgálata behiva nincs, a háboru kezdete óta fardhatatlan buzgalommal foglalkozik a „Pénz-intézetek hadikórháza” betegienek lelkigondozásával. A díszjelvényt Bjelik Imre tábori püspök személyesen nyújtotta át a kitüntetésnek.

zománca lekopott. Mi férfiak tudjuk, mily öröm nekünk később is anyánkban az igazi nőt birni.

Hogy a nő-respektája anyját. Szükséges, hogy ne csak az anyák legyenek teljes egyéniségek, de azért minden izükbem igaz nők, hanem szükséges, hogy a társadalmi fellogás ne tartsa a nőt szellemileg, főleg az élet és élet-fellogás ismeretének dolgában a férfial kisebbnek. A 16—18 éves fiura a társadalmi fellogás nagy hatással van. Szükséges továbbá, hogy az édesanyák legyenek tudatában annak, hogy nekik hivatásuk van a nagyobb fiuk nevelésére is: a felnőttébb fiu természetéppen a parancsolást nem bírja el, de teljes hatalma van fölette a legkisebb szeretetteljeségnek.

„Egy jó anya több mint száz tanár.“ „Az apa parancsol a gyermeknek, az anya azonban lelkebe nyomja az alapírányt — ezért fontosabb a nevelésben anya, mint az apa“ (Emerson). Lelkébe nyomja, nem parancsaival, hanem bizalmas beszélgetések közben szeretetének, lelkeinek varázsával. — És e misztikus varázis nincs meg az apánál. Nem akarom ezzel leki-csinynelni az apát. Az apa nevelői hivatása főleg a példaadás. A fiu férfi akar lenni ez az ambíciója és a férfi mintaképet atyjában keresi.

— Uj szolgabíró. Gróf Széchenyi Viktor főispán a székesfehérvári főszolgabírószághoz dr. Nagy Zsigmondot tb. szolgabírónak nevezte ki.

— Katonai kitüntetés. Kern János 17. népf. őrmester a koronás ezüst érdemkeresztet kapta a vitézségi érem szalagján.

— Alakuló ülés. A vöröskereszt egylet fejérmegyei választmányja április 30-án délelőt 10 órakor fogja alakuló gyűlést tartani. Fejérmegyeben már ugyan több közszégben megalakult a Vöröskereszt egylet, de még mindig nagyobb tért hódíthatna ez a nagyfontosságú és nélkülözhetetlen intézmény. Remélhetőleg ezután nagyobb elterjedésnek fog örvendeni s nem lesz a megyében egy község sem, ahol meg ne alakítanak.

— A fejérmegyei hadiárvák üsz-szelvéása. A vármegyei árvaszeki rendeletet intézett a községi előjárószághoz, amely szerint a belügy-miniszter rendelete értelmében a hadiárvákról szóló jelentést három havonként kell az árvaszeknek megtenni. Minthogy a legutóbbi jelentés 1915. évi december hó 31-ig terjedő állapot kimutatását foglalta magában, ennélfogva a legközelebbi jelentésnek f. évi március hó 31-ig terjedő állapotokat kell magában foglalni. Miért is utasítatnak az előjárószághoz, hogy a hadiárvákról szóló kimutatásokat elkészítsék s azokat legkésőbb 1916. évi április hó 4 ik napjáig minden sürgétes bevarása nélkül az árvaszekhez bejuttassák. A kimutatásba csak azok a hadiárvák veendők fel, akiről 1916 január 1-től 1916. március 31-ig terjedő idő alatt jutott az előjárószághoz tudomására, hogy hadiárvák.

— Hadiposta. Bohoczky József (Cellődmök) Kovács György (Homokszőlő, Temesgye) és Nemelka Guidó (Harcér tábori posta 90.) eltünteknek részletes adatait kérjük, mert a meglévő adatokkal a kitüntést tovább folytatni nem tudjuk. A szükséges adatok a következők: teljes név, ezred, század száma, rangfokozat, harcér megjelölése, születési év, hely, vallás, foglalkozás, tábori postaszám, hol szépet ezrede, mikor ment el, mikor adott életjelt utóájára magáról, mit halloztak felőle.

— Meghívó. A székesfehérvári keresztény fogvasztási szövetkezet, minthogy a f. é. március 26-ára hirdett közgyűlés nem volt határozatképes, az évi közgyűlést f. é. ápril. 2-án Állatán 2. órakor a bevárosi kath. kór.-helyiségében fogja a f. é. március 17-én közzétett tárgysorozattal megtartani, amely közgyűlés az alapszabályok 26. §-a értelmében tekintet nélkül a megjelent tagok számára, határozatképes. E közgyűlésre a szövetkezeti tagokat tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

— A kukoricacsutkáról. Epen lapunk tegnapi számában adtuk hírt arról, hogy legújában a kukoricacsutkára esett a konjunktúrák figyelmé. Ma jelent meg a miniszteri rendelet, amely szerint a kukoricacsutka szállításához is hatósággi engedély szükséges.

Tavaszi KALAP MODELL újdonságok megérkeztek; bő választék áll az urhölgyek rendelkezésére, úgy az egyszerűbb, mint a legelegánsabb formákból. Közlismert női szabószögomban készült blouzokból óriási választék. **OLCSÓ ÁRAK.** **Radó** KALAPOK ÁTALAKÍTÁSÁT ELFOGADOM. **női divat különlegességei** Nádor-utca 1. sz. — Telefon 341.

— A vegyvizsgáló állomás felügyelője. A miniszter a vegyvizsgáló állomások egyöntetű vezetésének felügyeletével dr. Fabinyi Rudolf egyetemi tanárt bízta meg.

— Halálozás. Mészöly Vilmos 62 éves korában meghalt. Teme-tése kedden délelőtt volt a Szent György kórházban.

— A katolikus kör közgyűlése. A székesfehérvári kath. kör április 2-án fél 12 órakor tartja évi ren-des közgyűlését a belv. kath. kör helyiségében. A közgyűlést meg-ztózőleg 11 órakor szent mise lesz a szeminariumi templomban. Kér-jük a tagokat, hogy a közgyűlé-sen, valamint az azt megelőző sz. misén résztvenni sziveskedjenek. Elnökség.

— Holttestek a Dunában. Március 25-ére a Duna két hullát hozott a dunapentelei partokra. Az egyik egy 14 évesnek látszó fiú holtteste, a másik 17 éves körüli leányé volt. Valószínű ezek még a pár-héttel ezelőtti a budapesti propeller által okozott szerencsétlenség áldozatai lesznek.

— Hangverseny. A Zenekedvelők Egyesülete április hó 12-én esti fél 9 órakor rendezi XIV. hangver-senyét. Közreműködnek: Rozgonyi Agnes hegedűművész és Buzdánovits Mária operanékeső, a m. kir. opera tagja.

— Megtalált pénztárca. Fjsi Ist-ván né a mult héten elvesztette pénztárcáját 74 koronával. A pénz-tárcát Kardos Győző 17. honvéd-gyalogezredbeli katonája találta meg s a rendőrség útján visszaszolgáltatta tulajdonosának.

— Gyanus halál. Nadapon Kos-tyák Mihály budapesti vendégfős gyanus körülmények között meg-halt. A hatóság elrendelte a fel-boncoltatását.

— Ellálat a pénzrel. Wohl Zsigmond Széchenyi utca 84. szám alatti lakos feljelentette Tóth József 58 éves napszámost, mert a vásár-lásra reábizott pénzzel megszökött. A rendőrség keresi a tolvajt.

— Papírdrágaság és az omnibusz jegy. Ki hitte volna, hogy a há-bortu az elhasznált omnibusz jegy számára újabb rendeltetést terem. Pedig így van. Az utas kezében ellenőrzés szempontjából szorongat-tott apró papiros darabot — újab-ban — csomaglásra használják, amint ezt az a rossz máju ember, aki a hentesnél májast szokott vá-sárolni, elmondta. A májas ember előadása a következő:

Egy elegánsan öltözött rövid szoknyát, magas betétes cipőt és félrecsapott kalapot viselő csinos hölgy állít be a henteshez és így szól:

— Mibe kerül a szafaládé?
— 24 fillér.
— Tessék egy darabot becsomagolni.

— Még be is csomagoljam ezt a csekélységet? Hiszen olyan drága a papiros. Talán akad a nagyságos asszony nál egy kis papír, amibe belefér?

A vásárló nő most az erszényé-be nyúl és rövid keresés után át-ad egy gyűrött omnibusz jegyet a hentesnek, aki — mintha ez a legtermészetesebb dolog lenne a világon — csomaglásból lát. A hölgy mosolyog és végül még kedélyesen megjegyzi:

— Tessék inni ügyelni, nehogy a kalauz által becsapott lyukon kicsússzon...

APOLLO színház.

Szerdán, márc. 29 és 30-án, csütörtökön:

A Wiener Kunstfilm csodásan monumentális alkotása:

A REZERVISTA KADÉT

„Életünket és vérünket.“

Hazafias zenés filmdrama.

Zenéjét szerzette: LEHÁR FERENC.

FŐSZEREPLŐK:

Ernő, rezervista kadét Marischka Hubert.
Mariska, felesége Janisch Polly.
Ernő apja, bpesti magánzó Seemann K.
Ernő apósa, kiszolgált katona Baumgartner G.
Egy parasztleány Haid Liane.

Naponta 3 előadás külön e darabhoz szervezett

ZENEKAR KISÉRETTTEL.

Előadások fél 5, fél 7 és 9 órakor. Rendes helyeik.

— Remregény a szappanról. A drágaság hihetetlen rohamos foko-zódásának egy jellemző esetét tud-tuk meg, mely — megdöbbentően — illusztrálja, hogy nálunk milyen te-vékenységet fejtenek ki egyesek az árdrágítás terén. A tőketerebesi cukorgyár február 7-én ajánlatot kért egy kassai cégtől mosószap-panra 12-én ajánlott az illető cég palmaolajszappant 325 koronáért. 15-én ígért a gyár a palmaolaj-szappanért 300 koronát. 16-án a 300 koronát nem fogadják el. 19-én a gyár értesíti a céget, hogy elfoga-dja a 325 koronás árat. Megren-del 100 kilogramot. 21-én a cég értesíti a gyárat, hogy a szappan már 340 korona s kéri ehhez az árhoz a gyár beleegyezését. 26-án a gyár beleegyez a 340 koronás árba. Március 6-án a kassai cég értesíti a gyárat, a szappan árának 380 koronára való felemeléséről. A cukorgyár tündöki, hogy érdemes-e-válaszolni erre az ajánlatra, mert hiszen az előzmények után biztos, hogy ha a 380 koronás árat elfo-gadják, a válasz megint az lesz, hogy a szappan ára azóta már is-mét emelkedett s messze elhagyta a 380 koronát.

— Nem kapnak formaruhat. Szé-les körben terjedt el a hír, hogy a tömeges és minden alapnőküli feljelentések megállítására a fel-mentetteknek is formaruhat adnak. A hír az elterjedt formában nem felel meg, mert a kivitelek sok nehézségekbe ütköznek, különösen pedig sok pénzbe kerülne.

Malacok loptak. Pauer Jánosné Selyem-utca 3. szám alatti lakostól vasárnap hajnalra ellopták a malac-okat. A rendőrség keresi a malac-tolvajt

— „Világosság felé“ című hit-védeimi iratok eddig megjelent szá-mai: 1. Örök remények. 2. Athe-ista-e a modern tudomány? 3. Az ész és az Isten léte. 4. Világrend és Isten. 5. Az étet eredete és az Isten. Kaphatók darabonként 20 fillérért Rónainé és Horvátné Kos-suth utcai papirkereskedésében. A kitűnő tartalmú és izléses külsejű füzetek a Magyar Kultura kiadá-sában jelentek meg, s nagy tudású és kitűnő tollú írónk szerkesztik őket.

LEGUTABB
női selyem tagal- és szalmakalap-formák.
Legdivavatosabb virág- toll és kalapdiszek.
BLOUSEUJDONSÁGOK.
Legolcsóbb árban kaphatók
Kováts Antalnál Székesfehérvár.
Városháza.

SZÍNHÁZ.

A hajótöröttek. Brieux iránydrámá-ját adták hétfőn este jól sikerült elő-adásban. Jól játszottak Császár, Bene és Révész, különösen pedig Rózsahegyfi. Fenyő, Szendrő, Kré-mer szintén sikerült alakítást nyuj-tottak.

Heti műsor:

Márc. 28. A farkas. Jákó Amália vendégfellépte.
29. Tribby. Jákó Amália és Fenyvesi Emil.
30. Timár Liza. Fenyvesivel.
31. Révész Böske jutalomj.
Ápril 1. Carmen. Maleczky Bianka és Toronyi Gyula mint vendég.
2. Carmen. Maleczky Bian-kával és Toronyival.

Az Uránia színház iroda hírei.

Hermelin köpeny. Kevés kép vál-tott ki a közönségből olyan általá-nos elismerést, mint a Carmi Mária képek. Az Uránia közönsége szo-katlan tetszését is nyilvánította, nyíltszínen tapsolt a művésznő elra-gadó játékának. A ma és holnap színrekerülő Hermelin köpeny min-den eddigit felülmul, a főúri ünne-pélyek káprázatos sorozata a toa-lettek mesés szépségét valamint a mesteri beállítás a meglepő ujszerű gyönyörű kivitel mind elsőrangú élvezetté teszik az estélyt. A Torrea-dor szerelme a Hősök karácsonya egészítik ki a remek műsort.

Aki a hadiárvákat szereti, az a dr. Prohászka Ottokár hadi-árvaház levlézáró bélyegeit használja. Kapható a szerkesztés-gben és az üzletekben.

APRÓHIRDETÉSEK.

Mindenesetű, tisztességeset felvez az Egyházmegyei Könyvnyomda Szt. István-tér 1. sz.

Gyerek kocsik legolcsóbbtól a leg-finomabbik Gerendai Gyula vász-on, fehérnemű, gyermek-kelengye üzle-tében kaphatók, Székesfehérvár, Kos-suth-u. 4.

Szabás, varrás és mintarajzolás-ban alapos oktatás nyerhető, Ur-bán Margit tanintézetében, Ybl-Miklós-utca 14.

Szárca utca 3 számú ház, mely gazdálkodásra kitűnően alkalmas, 3 lakoszával, 12 ló számára is-tállóval, kedvező nagy baromfi-tenyésztő helytel sűrűsösen eladó. Tudakozni ugyanott Horváth Já-nosnál.

Telefon 233. — Tefon 233.

Szerdán és csütörtökön:
(március 29 és 30-án)
Filmszenzáció!

Carmi Mária

a főszerepben.

HERMELIN KÖPENY.

Rendes helyeik.

2 előadás fél 7 és 9 órakor.